

[Valdemar Thomsen.]

levet af Ordninger, og det siger nu ikke saa helt lidt. Forholdet er det, at de nogenlunde salgsmodne Dyr bliver afhændet, før Ordningen træder i Kraft, og saa gad jeg nok se, hvordan man vil faa tilstrækkelige Forsyninger til Jul og den nærmest kommende Tid. Jeg er altsaa bange for, at man i sin Iver for at administrere og for at prisregulere glemmer det væsentlige.

De Spørgsmaal, der trænger sig paa, er, hvilke Mængder der kan fremstilles uden Tilførsel af fremmede Foderstoffer med de forhaandenværende Gødningsmængder, samt hvilke Muligheder der gennem en Omlægning foreligger for større Produktion ved f. Eks. at udvide Arealerne med Sukkerroer, Kartofler og Bælplanter. Denne overmaade vigtige Side af Sagen glemmer den højtærede Landbrugsminister aabenbart helt i sin Iver for at fordele Fattigdommen, som han siger.

Lad mig nævne et bestemt Eksempel paa den højtærede Ministers ringe Interesse for praktiske Ting. Spørgsmaalet om en landsomfattende Jordbundsundersøgelse er netop nu yderst aktuelt, bl. a. vedrørende Fordelingen af Fosforsyregødning, som der forhaabentlig kommer en Del frem af. Det er nu ca. 1½ Aar siden, at Landboforeningerne og Husmandsforeningerne stillede Landbrugsministeren et Forslag i saa Henseende. Landboforeningerne er klar til at tage fat, men *Formaliteterne* er ikke endnu bragt i Orden. Paa Foranledning af en Henvendelse, jeg har modtaget fra en Landboforeningsformand, vil jeg anmode den højtærede Landbrugsminister om ved denne Lejlighed at give en Fremstilling af Sagens Gang og en Begrundelse for, at den trækker saa længe ud.

En af Betingelserne for at forøge Produktionen er selvfølgelig, at Landbruget sikres den fornødne Arbejdskraft af tilfredsstillende Kvalitet. Ogsaa i denne Henseende maa det oprigtigt haabes, at Ministeriet Scavenius vil vise sig at være Opgaven voksen. Først og fremmest er det paa-krævet, at Medhjælperloven ændres paa en saadan Maade, at Landbrugets Medhjælpere ikke kan løbe af deres Pladser, uden at de kommer til at bøde alvorligt for det. Det er en paafaldende Hjælpeløshed, den tidligere Regering har lagt for Dagen vedrørende dette meget vigtige Spørgsmaal.

Et bestemt Tilfælde, der har været omtalt i Bladene, viser, hvor haabløse Arbejdsforholdene mange Steder er. Paa en større Gaard var der Brug for 15 à 20 Mand til Kartoffeloptagning, og fra et Vejarbejde

blev der da fremskaffet 11 Mand, som imidlertid aldeles omgaaende maatte sendes tilbage, fordi Loven om Arbejdskraft til Landbruget var udløbet til 1. Oktober. Nu traf det sig saa heldigt, at et stort Savværk i Nærheden af den paagældende Gaard var standset i nogle Dage paa Grund af Kedeleftersyn, og vedkommende, der manglede Arbejdskraft, regnede saa smaat med at kunne faa ikke mindre end 60 Mand til Hjælp for Arbejdet. Men om Forladelse, fra Arbejdsanvisningskontoret fik man at vide, at de paagældende ganske vist var ledige, men ikke arbejdsløse i Lovens Forstand, de var paa Arbejdsdeling og fik 7 Kr. om Dagen for ikke at bestille noget.

Efter at det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.) i Gaar har ment det rimeligt at vise, hvor hensynsløst visse Arbejdsgivere optraadte, vil et Eksempel, der belyser den anden Side af Medaljen, være paa sin Plads. Det er nemlig næsten ugørligt trods Arbejdsløshed at fremskaffe duelig og stabil Arbejdskraft. For mange Arbejdsgivere, der tidligere har haft de samme Folk i Aarevis, har det i Sommer og i Efteraarstiden trods Avertering i det uendelige været umuligt at faa det nødvendige Mandskab. Store, uerstattelige Værdier er af den Grund gaaet tabt under Kornhøsten, og der vilde have været indtraadt intet mindre end en Katastrofe for Røehøsten, hvis Frosten var sat ind paa et tidligere Tidspunkt. Under disse Omstændigheder er det nærmest oprørende at se, hvordan der ødsles med Arbejdskraft til Nødhjælpsarbejder, i Arbejdsleje og paa forskellig Maade.

Saa uholdbar, som jeg her siger, er Ordningen med Hensyn til mandlig Arbejdskraft, og hvad Kvinderne angaar, er det om muligt endnu værre. Af de ca. 30 000 arbejdsløse er omkring en Trediedel Kvinder og det til Trods for en næsten katastrofal Mangel paa huslig Medhjælp i By og paa Land. En stor Del af disse ledige er gifte Kvinder og altsaa slet ikke arbejdsløse, de har blot paa en eller anden Maade sikret sig Ret til at hæve Understøttelse. Og med Hensyn til de ugifte kan de for største Delens Vedkommende udføre husligt Arbejde; derfor burde de heller ikke have Lejlighed til at hæve Understøttelse, saa længe der er Brug for deres Arbejdskraft.

Maa jeg i denne Forbindelse advare imod, at man gaar videre med de store Saneringsarbejder af Boligkvarterer her i Hovedstaden. Efter alt at dømme vil der nemlig ikke i Fremtiden tilnærmelsesvis blive Brug for det Antal Personer her i